

DOKUMENTACIJA

CMI NEWS LETTER
Spring 1987

LISBON RULES 1987

DEFINITIONS

In these Rules, the following words are used with the meaning set out below:

- "Vessel" means any ship, craft, machine, rig or platform whether capable of navigation or not, which is involved in a collision.
- "Collision" means any accident involving two or more vessels which causes loss or damage even if no actual contact has taken place.
- "Claimant" means any person, corporate body or legal entity to whom damages are due in respect of loss or damage (excluding death and personal injury) as a result of a collision.
- "Damages" means the financial compensation payable to the Claimant.
- "Total Loss" means an actual total loss of the vessel or such damage to the vessel that the cost of saving and repairing her would exceed her market value at the time of the collision.
- "Property" means cargo, goods and other things on board a vessel.

LISABONSKA PRAVILA 1987.*

DEFINICIJE

U ovim Pravilima, sljedeće riječi upotrebljavaju se u niže navedenom značenju:

- "Brod" označava svaki brod, plovilo, stroj, bušću platformu ili platformu bilo da je ili nije sposobna za plovidbu, koja je umiješana u sudaru.
- "Sudar" znači svaku nezgodu u kojoj su umiješana dva ili više brodova koja prouzroči gubitak ili štetu čak i kad nije došlo do stvarnog dodira brodova.
- "Oštećenik" označava svaku osobu, fizičku ili pravnu, koja ima pravo na odštetu za gubitak ili štetu (isključujući smrt i tjelesnu ozljedu) nastale uslijed sudara.
- "Odšteta" označava financijsku naknadu na koju oštećenik ima pravo.
- "Potpuni gubitak" znači stvarni potpuni gubitak broda ili takvo oštećenje broda da troškovi njegovog spašavanja i popravljivanja premašuju njegovu tržišnu vrijednost u vrijeme sudara.

-----
* Komentar Lisabonskih pravila vidi na str. 422. a Izvještaj s 20. godišnje skupštine CMI-a na str. 432.

"Freight" means the remuneration payable for the carriage by the vessel of property or passengers or for the use of the vessel.

"Detention" means the period of time during which the Claimant is deprived of the use of the vessel.

RULE A

These Rules are available for adoption in cases where damages are claimed following a collision. Their adoption does not imply an admission of liability.

RULE B

When a vessel is involved in a collision, these Rules shall apply to the assessment of the damages. These Rules shall not extend to the determination of liability or affect rights of limitation of liability.

RULE C

Subject to the application of the numbered rules the Claimant shall be entitled to recover only such damages as may reasonably be considered to be the direct and immediate consequence of the collision.

RULE D

Subject to the application of Rule C and of the numbered Rules, damages shall place the Claimant in the same financial position as he would have occupied had the collision not occurred.

"Imovina" označava teret, robu ili druge stvari na brodu.

"Vozarina" označava naknadu plativu za prijevoz imovine ili putnika brodom ili za upotrebu broda.

"Danguba" označava razdoblje u kojem oštećenik ne može upotrebljavati brod.

Pravilo A

Ova su Pravila namijenjena primjeni u slučajevima kad se potražuje odšteta nakon sudara. Njihova primjena ne podrazumijeva priznanje odgovornosti.

Pravilo B

Ova će se Pravila primjenjivati na određivanje odštete kad se brod sudari. Ova se Pravila neće primjenjivati na utvrđivanje odgovornosti niti će utjecati na prava iz ograničenja odgovornosti.

Pravilo C

Uz primjenu pravila označenih brojevima, oštećenik će imati pravo na naknadu samo one štete koja se može razborito smatrati kao direktna i neposredna posljedica sudara.

Pravilo D

Uz primjenu pravila C kao i pravila označenih brojevima, oštećenik treba biti doveden u istovjetni financijski položaj u kojem bi se nalazio da nije bilo sudara.

RULE E

The burden of proving the loss or damage sustained in accordance with these Rules shall be upon the Claimant. Damages shall not be recoverable to the extent that the person against whom the claim is made is able to show that the Claimant could have avoided or mitigated the loss or damage by the exercise of reasonable diligence.

RULE I

TOTAL LOSS

1. In the event of a vessel being a total loss, the Claimant shall be entitled to damages equal to the cost of purchasing a similar vessel in the market at the date of the collision. Where no similar vessel is available, the Claimant shall be entitled to recover as damages the value of the vessel at the date of the collision calculated by reference to the type, age, condition, nature of operation of the vessel and any other relevant factors.

2. Damages recoverable in the event of a total loss shall also include:

- (a) Reimbursement of salvage, general average and other charges and expenses reasonably incurred as a result of the collision.
- (b) Reimbursement of sums for which the Claimant has become legally liable and has paid to third parties in respect of such liability, arising out of the collision by reason of contractual, statutory or other legal obligations.
- (c) Reimbursement for the net freight lost and the value of bunkers and ship's gear lost as a result of the collision and not included in the value of the vessel ascertained in accordance with Rule I 1. above.

Pravilo E

Teret dokazivanja gubitka ili štete koja je nastala u skladu s ovim Pravilnikom bit će na oštećeniku. Šteta neće biti nadoknativa u onom dijelu u kojem osoba od koje se takva naknada traži dokaže da je oštećenik mogao izbjeći ili umanjiti gubitak ili štetu da je postupao s razboritom pažnjom.

PRAVILO I

POTPUNI GUBITAK

1. U slučaju kad brod postane potpuni gubitak, oštećenik će imati pravo na odštetu koja odgovara trošku prilikom kupnje sličnog broda na tržištu na dan sudara. Ako se sličan brod ne može pribaviti, oštećenik će imati pravo s naslova odštete ostvariti naknadu u vrijednosti broda na dan sudara, izračunatu na osnovi tipa, starosti, stanja, načina korištenja broda kao i svakog drugog relevantnog čimbenika.

2. Odšteta nadoknativa u slučaju potpunog gubitka uključit će takodjer:

- (a) Naknadu izdataka za spašavanje, zajedničku havariju, te druge troškove i izdatke koji razborito nastanu kao posljedica sudara.
- (b) Naknadu svota za koje je oštećenik pravno odgovoran i koje je platio trećim osobama s naslova takve odgovornosti, koja je nastala uslijed sudara zbog ugovorne, zakonske ili drugih pravnih obveza.
- (c) Naknadu za gubitak čiste vozarine kao i za gubitak vrijednosti goriva i drugih brodskih zaliha do kojeg je došlo uslijed sudara, a koji nije uključen u vrijednost broda utvrđenu u skladu s gore navedenim Pravilom I.1.

- (d) Subject to reimbursement for any claim for loss of freight under paragraph (c) above, compensation for the loss of use of the vessel for the period reasonably necessary to find a replacement whether the vessel is actually replaced or not. Such compensation to be calculated in accordance with Rule II, less any interest which the Claimant may be entitled to receive under Rule IV in respect of the said period.

RULE II

DAMAGE TO VESSEL

1. In the event of a vessel being damaged but not being a total loss as defined in these Rules, the Claimant shall be entitled to recover as damages:

- (a) The cost of temporary repairs reasonably effected, and the reasonable cost of permanent repairs.

The cost of those repairs shall include but not be limited to the cost of any necessary drydocking, gasfreeing or tank cleaning, port charges, supervision and classification surveys, together with drydock dues and/or wharfage, for the time occupied in carrying out such repairs.

However, when the collision damage repairs are carried out in conjunction with Owners' work which is essential to the seaworthiness of the vessel or which is essential repair work arising out of another incident or are deferred to and carried out at a routine docking, the damages shall include but not be limited to drydock dues, wharfage and/or other time-based charges only to the extent that the period to which such charges relate has been extended by reason of the collision damage repairs.

- (d) Uz primjenu naknade povodom bilo kakvog zahtjeva zbog gubitka vozarine u skladu s gore navedenim paragrafom (c), naknada zbog nemogućnosti upotrebe broda kroz razborito neophodno razdoblje da bi se našla zamjena bez obzira da li brod je ili nije stvarno zamijenjen. Takva će se naknada izračunavati u skladu s Pravilom II, umanjena za bilo koje kamate na koje bi oštećenik imao pravo prema Pravilu IV u odnosu na spomenuto razdoblje.

PRAVILO II

OŠTEĆENJE BRODA

1. U slučaju da je brod oštećen, ali ne predstavlja potpuni gubitak kao što je određeno u ovim Pravilima, oštećenik će imati pravo na pokriće štete:

- (a) Troška privremenih popravaka koji su razborito učinjeni kao i razboritog troška trajnih popravaka.

Trošak ovih popravaka obuhvatit će, ali se neće ograničiti na trošak bilo kakvog nužno potrebnog stavljanja broda u dok, ispuštanja plina ili čišćenja tanka, lučke pristojbe, nadzora i klasifikacijskih pregleda, uz trošak doka i/ili lučkih pristojbi za vrijeme dok se brod u njemu nalazi radi izvodjenja takvih popravaka.

Međutim, kada se popravci šteta nastalih uslijed sudara izvode zajedno s radovima za račune vlasnika koji su bitni za plovidbenu sposobnost broda ili zajedno s nužnim popravcima koji su posljedica neke druge nezgode ili su bili odgodjeni te se izvode prilikom redovnog dokiranja, odšteta će uključiti ali se neće ograničiti, na troškove doka, lučke pristojbe i/ili na druge troškove koji se temelje na vremenu, samo u opsegu u kojem je razdoblje na koje se takvi troškovi odnose bilo produženo zbog popravka oštećenja nastalih uslijed sudara.

- (b) Reimbursement of salvage, general average and other charges and expenses reasonably incurred as a result of the collision.
- (c) Reimbursement of sums, for which the Claimant has become legally liable and has paid to third parties in respect of such liability, arising out of the collision by reason of contractual, statutory or other legal obligations.
- (d) Reimbursement for the net freight lost and the cost of replacing bunkers and vessel's gear lost as a result of the collision and not included in the cost of repairs under Rule II 1.(a).

2. Damages recoverable shall also include:

- (a) Subject to reimbursement for any claim for loss of freight under Rule II 1.(d), compensation for the net loss of earnings arising from the collision. This compensation shall be assessed by establishing the gross earnings of the vessel lost during detention, calculated by reference to the vessel's earnings or by reference to the earnings of comparable vessels in the same trade and then deducting from the gross earnings the operating costs which would normally have been incurred in order to achieve the gross earnings, such as hire payable, crew and bunker costs, port disbursements and insurance.
- (b) Operating costs and expenses actually incurred during detention, other than those included under Rule II 1.

3. In the interpretation of Rule II 2., the following particular provisions will also apply:

- (a) When detention occurs during the performance of a voyage charterparty and such detention does not entail cancellation of the charterparty, compensation shall be calculated by applying the average net earnings on the two

- (b) Naknada izdataka za spašavanje, zajedničku havariju te druge troškove i izdatke koji razborito nastanu kao posljedica sudara.
- (c) Naknadu svota za koje je oštećenik pravno odgovoran i koje je platio trećim osobama s naslova takve odgovornosti, koja je nastala uslijed sudara zbog ugovorne, zakonske ili drugih pravnih obveza.
- (d) Naknada za gubitak čiste vozarine kao i trošak nadomjestka goriva te gubitka drugih brodskih zaliha do kojeg je došlo uslijed sudara, a koji nije uključen u trošak popravka prema Pravilu II 1.(a).

2. Naknadive štete takodjer će uključivati:

- (a) Uz primjenu naknade povodom bilo kakvog zahtjeva zbog gubitka vozarine prema Pravilu II 1.(d), naknada čistog izmaklog dobitka do kojeg dodje uslijed sudara.

Ova naknada će se odredjivati tako da se utvrdi ukupna zarada broda izgubljena prilikom dangube, a izračunavat će se u odnosu na zarade broda ili u odnosu na zarade drugih sličnih brodova u istovjetnom poslovanju, odbijajući od ukupnih zarada troškove iskorištavanja, kao dužnu zakupninu ili vozarinu na vrijeme, troškove posade i goriva, lučke troškove i troškove osiguranja, koji bi bili redovito podmirivani da bi se ostvarila ukupna zarada.

- (b) Troškovi iskorištavanja i izdaci koji stvarno nastanu za vrijeme dangube, različiti od onih koji nastanu prema Pravilu II 1.

3. Prilikom tumačenja Pravila II 2, primjenjivat će se i sljedeće posebne odredbe:

- (a) Kada danguba nastane za vrijeme trajanja brodarskog ugovora na putovanje, a takva danguba ne dovodi do prestanka

voyages prior to and the two voyages subsequent to the detention.

When no reference to two prior and two subsequent voyages is possible, the net earnings on other relevant voyages or if there are no other relevant voyages on the voyage during which the collision took place shall form the basis of compensation.

If in consequence of such detention the charterparty is cancelled, and freight remains unearned compensation shall include the net freight lost.

- (b) When detention occurs while the vessel is being operated on a liner service, compensation for detention shall be assessed as follows:
- i. when detention occurs during the voyage which the vessel is performing at the time of the collision by applying to the detention the net daily earnings for that voyage, computed for the time the voyage would have taken had the collision not occurred.
  - ii. when detention occurs other than during the voyage which the vessel is performing at the time of the collision, by applying to the detention the average net earnings on the two voyages prior to and the two voyages subsequent to the detention. When reference to two prior and two subsequent voyages is not possible, the basis of the computation will be the net earnings on other relevant voyages. If there are no other relevant voyages the compensation will be assessed by reference to the net earnings of a similar vessel operating in a similar trade.
- (c) When detention occurs while the vessel is performing under a time charter, compensation shall include the net loss of hire during the detention. If in consequence of such detention the charterparty is cancelled, compensation shall include the net hire which would have been paid during the

brodarskog ugovora, naknada će se izračunavati primjenom prosječnih čistih zarada na dva prethodna putovanja i na dva putovanja nakon dangube.

Ako nije moguće uzeti u obzir dva prethodna i dva naknadna putovanja osnovu za naknadu predstavljat će čista zarada na drugim relevantnim putovanjima, ili, ako nije bilo drugih relevantnih putovanja, na putovanju za vrijeme kojeg je došlo do sudara.

Ako je kao posljedica takve dangube prestao brodarski ugovor i vozarina ostane nezaradjena, naknada će uključiti čisti gubitak vozarine.

- (b) Kada danguba nastane za vrijeme dok se brod nalazi u linijskoj plovidbi, naknada za dangubu odredjivat će se kako slijedi:
- i. ako danguba nastane za vrijeme putovanja na kojem se brod nalazi u vrijeme sudara, tako da se u dangubu primijeni čista dnevna zarada za to putovanje, pomnožena s vremenom putovanja koliko bi ona trajala da nije došlo do sudara.
  - ii. ako danguba nastane na drugi način, a ne za vrijeme putovanja na kojem se brod nalazi u vrijeme sudara, tako da se na dangubu primijeni prosječna čista zarada na dva prethodna i na dva putovanja nakon dangube. Ako nije moguće uzeti u obzir dva prethodna i dva naknadna putovanja, osnovu za izračunavanje predstavljat će čista zarada na drugim relevantnim putovanjima. Ako nije bilo drugih relevantnih putovanja, naknada će se odrediti s obzirom na čistu zaradu sličnog broda koji se koristi u sličnom poslovanju.
- (c) kada danguba nastane za vrijeme dok se brod iskorištava po ugovoru na vrijeme, naknada će uključiti čisti gubitak vozarine ili zakupnine tijekom dangube. Ako je kao posljedice

unperformed portion of the charter, allowance being made for any actual net earnings during that portion.

4. When collision damage repairs are carried out in conjunction with Owners' work which is essential to the seaworthiness of the vessel or with essential repair work arising out of another incident or are deferred to and carried out at a routine docking, damages shall include compensation for detention only to the extent that the period under repair is extended by reason of the collision damage repairs.

RULE III

PROPERTY ON BOARD

1. The Claimant shall be entitled to recover damages when property has been lost or damaged in consequence of the collision.

2. In the case of property having a commercial value such damages shall be calculated as follows:

(a) If such property is lost, the Claimant shall be entitled to reimbursement of the market value at the port of destination at the time when it should have arrived, less any expenses saved.

When such market value cannot be determined, the value of the property shall be the shipped value plus freight and the cost of insurance if incurred by the Claimant, plus a margin for profit assessed at no more than 10% of the value of the property calculated as above.

dica takve dangube prestao ugovor na vrijeme, naknada će uključiti čistu vozarinu koja bi bila plaćena za razdoblje trajanja onog dijela ugovora za koje nije izvršavan, uzimajući u obzir svaku stvarnu čistu zaradu u tom dijelu.

4. Kada se popravci oštećenja nastalih uslijed sudara izvode zajedno s radovima za račun brodovlasnika koji su bitni za plovidbenu sposobnost broda ili s nužnim popravcima koji su posljedica neke druge nezgode ili su bili odloženi, te se izvede prilikom redovnog dokiranja, odšteta će obuhvatiti naknadu za dangubu samo u opsegu u kojem je razdoblje izvodjenja popravaka produženo zbog popravaka oštećenja nastalih uslijed sudara.

PRAVILO III

IMOVINA NA BRODU

1. Oštećenik će imati pravo na odštetu, kada je kao posljedica sudara izgubljena ili oštećena imovina.

2. U slučaju ako imovina ima prometnu vrijednost, takva odšteta izračunavat će se na sljedeći način:

(a) Ako je takva imovina izgubljena, oštećenik će imati pravo na naknadu tržišne vrijednosti u luci odredišta u vrijeme kad je trebala stići, umanjenu za bilo kakve uštedjene izdatke.

Kad se takva tržišna vrijednost ne može odrediti, vrijednost imovine predstavljat će odlaslanu vrijednost plus vozarinu i trošak osiguranja ako ga snosi oštećenik uvećane za profit koji se može procijeniti najviše do 10% od vrijednosti imovine izračunate na gore opisani način.

- (b) If such property is damaged, the Claimant shall be entitled to damages equal to the difference between the value of the property in sound condition at destination and its value in damaged condition.

Where physical damage to such property arises from the prolongation of the voyage following the collision, the compensation shall be fixed on the same basis. However, where the loss arises from a fall in the market during such prolongation there shall be no right to damages.

3. In the case of any other property the Claimant shall be entitled to recover:

- (a) Where the property has been lost or is irreparable: its value or the reasonable cost of its replacement;
- (b) Where the property is damaged and can be repaired: the reasonable cost of repairs, but not exceeding its value or the reasonable cost of its replacement.

RULE IV

INTEREST

1. Interest on damages is recoverable in addition to the principal sum.
  2. For claims under Rule I 1, interest shall run from the date of the collision to the date of payment.
- For all other claims, interest shall run from the date the loss was sustained or the expense was incurred to the date of payment.

- (b) Ako je takva imovina oštećena, oštećenik će imati pravo na odštetu koja odgovara razlici između vrijednosti imovine u neoštećenom stanju na odredištu i njene vrijednosti u oštećenom stanju.

Kad fizička šteta na takvoj imovini nastane zbog produžetka putovanja uslijed sudara, naknada će biti utvrđena na istoj osnovi. Međutim, neće postojati pravo na odštetu kada gubitak nastane zbog pada cijena na tržištu za vrijeme produžetka putovanja.

3. U slučaju bilo kakve druge imovine, oštećenik će imati pravo na naknadu:

- (a) Kada je imovina izgubljena ili se ne može popraviti: njenu vrijednost ili razborit trošak za njen nadomjestak.
- (b) Kada je imovina oštećena, a može se popraviti: razboriti trošak popravaka, ali koji ne premašuje njenu vrijednost ili razboriti trošak njenog nadomjeska.

PRAVILO IV

KAMATA

1. Kod odštete su uz glavnice nadoknadbive i kamate.
  2. U odnosu na zahtjeve prema Pravilu I 1. kamata će teći od datuma sudara do datuma isplate.
- U odnosu na sve druge zahtjeve, kamata će teći od datuma kad je došlo do gubitka ili kad su nastali izdaci do datuma isplate.

3. Where under Rule V the damages are to be calculated in Special Drawing Rights (SDR), the rate of interest shall be the average London rate for three months SDR linked deposits in the period that interest runs; otherwise the rate of interest shall be ten per cent per annum.

RULE V

CURRENCY

Unless the parties have agreed to apply a specific currency in the calculation of their damages the following procedure shall be adopted:

- losses or expenses shall be converted from the currency in which they are incurred into Special Drawing Rights (SDR) at the rate of exchange prevailing on the day the losses or expenses were incurred;
- the final amounts due shall be calculated in SDR and the balance due shall be paid to the Claimant in the currency of his choice at the rate of exchange prevailing on the date of payment;
- where no official SDR exchange rate is quoted for the currency, conversions to and from SDR shall be made by reference to U.S. dollars.

11. April, 1987.

RE: . . . . . (0)

The parties hereto agree that their respective claims arising out of the above incident shall be assessed in accordance with the Lisbon Rules 1987,

3. Kada prema Pravilu V odštetu treba izračunati u posebnim pravima vučenja (SDR), kamatnu stopu će predstavljati uobičajena Londonska stopa za tromjesečne SDR vezane depozite u razdoblju za koje kamata teče; inače će kamatna stopa biti deset posto godišnje.

PRAVILO V

VALUTA

Osim ako se stranke ne sporazume o primjeni određene valute za izračunavanje njihove odštete, primjenjivat će se sljedeći postupak:

- gubici i izdaci bit će pretvoreni iz valute u kojoj su nastali u posebna prava vučenja (SDR) po tečaju koji će važiti na dan kad su gubici i izdaci nastali;
- konačni dužni iznos bit će izračunat u SDR i dužna razlika bit će isplaćena oštećeniku u valuti prema njegovom izboru po tečaju koji će važiti na datum isplate;
- ako ne postoji službeni tečaj između određene valute i SDR, promjena u i iz SDR bit će izvršena s obzirom na US dolare.

11. travnja 1987.

SPORAZUM

PREDMET: . . . . . (0)

Stranke ovog sporazuma ugovaraju da će svoje odnosne zahtjeve koji nastanu iz naprijed navedene nezgode rješavati u skladu s Lisabonskim pravilima iz 1987.

The damages shall be calculated in

..... (X)

(O) Insert names of ships involved and date/place of collision.

(X) If a currency is not specified, Rule V provides that the damages will be calculated in Special Drawing Rights (SDR).

Odšteta će biti izračunata u

----- (X)

(O) Uvesti imena brodova koji su umiješani u sudar i datum/mjesto sudara.

(X) Ako valuta nije određena, Pravilo V predviđa da će odšteta biti izračunata u posebnim pravima vučenja (SDR).

Prevela:

Mr Ljerka Mintas-Hodak
znanstveni asistent